

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/89/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112215239
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6112215239.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa GENERAL FACTORING, a. s., so sídlom Bratislava, Košická 56, IČO: 35 838 825, zastúpeného HMG & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Bratislava, Štefanovičova 12, proti odporcovi W. K., nar. XX. X. XXXX, bytom A. A., C. XXXX/X, o zaplatenie 5.709,35 EUR s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 9C/163/2012-58 zo dňa 21. 11. 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd návrh navrhovateľa v prevyšujúcej časti zamietol a v súvisiacom výroku o trovách konania, z r u š u j e a v e c v r a c i a v tomto rozsahu okresnému súdu na ďalšie konanie.

Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 2.700,77 EUR s 10,10 % úrokom ročne z dlžnej sumy od 12. 12. 2010 až do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 11. 12. 2007 do 21. 12. 2010 a od 22. 12. 2010 až do zaplatenia, sumu 148,69 EUR s 9 % úrokom z omeškania ročne od 22. 12. 2010 až do zaplatenia. V prevyšujúcej časti okresný súd návrh navrhovateľa zamietol. Priznanú sumu okresný súd povolil odporcovi zaplatiť v mesačných splátkach vo výške po 100 EUR mesačne, splatných vždy do 15. dňa v mesiaci počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia až do zaplatenia s tým, že neuhradením jednej zo splátok stane sa zročným celý dlh. Navrhovateľovi okresný súd náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení rozhodnutia okresný súd konštatoval, že navrhovateľ sa návrhom vo veci samej domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 5.709,35 EUR, úroku vo výške 10,10 % ročne z istiny 4.902,89 EUR od 22. 12. 2010 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 4.902,89 EUR od 22. 12. 2010 do zaplatenia a náhrady trov konania z titulu nesplatených záväzkov odporcu zo zmluvy o splátkovom úvere. Vo svojom návrhu uviedol, že dňa 20. 2. 2006 uzatvoril právny predchodca navrhovateľa s odporcom zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej zmluvy právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi úver vo výške 3.319,39 EUR so splátkou 72,60 EUR (2.187 SK) mesačne. Odporca si však povinnosť riadne a včas poskytnutý úver splácať neplnil, keď uhradil len sumu 788,77 EUR. Dlžnosť odporcu teda ku dňu postúpenia pohľadávky na navrhovateľa predstavuje sumu 5.709,35 EUR, ktorá pozostáva z istiny bez úrokov a poplatkov vo výške 2.700,77 EUR, zmluvného úroku vo výške 2.053,43 EUR, poplatkov za správu úveru a za upomienky v sume 148,69 EUR a úrokov z omeškania za obdobie od 11. 12. 2007 do 21. 12. 2010 z omeškaných splátok v celkovej sume 806,46 EUR. Odporca celý navrhovateľom uplatňovaný nárok čo do základu aj do výšky uznal.

Okresný súd po vykonanom dokazovaní konštatoval, že v konaní nebolo sporné, že odporca neuhradil tzv. čistú istinu z poskytnutého úveru v sume 2.700,77 EUR, a preto okresný súd návrhu navrhovateľa v tejto časti spolu s úrokom a úrokom z omeškania z tejto sumy vyhovel. Rovnako okresný súd z totožného dôvodu vyhovel návrhu navrhovateľa aj pokiaľ sa jedná o nárok na poplatky za správu úveru a za upomienky spolu v sume 148,69 EUR spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 22. 12. 2010 do zaplatenia. Uvedené priznané sumy okresný súd umožnil odporcovi zaplatiť v splátkach po 100 EUR mesačne. Pokiaľ sa jedná o zvyšnú časť nároku navrhovateľa, okresný súd v prvom rade poukázal na skutočnosť, že napriek tomu že v prípade úverovej zmluvy ide o absolútny obchod, právny vzťah založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere je vzťahom občianskoprávnym. Ďalej uviedol, že ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka definuje príslušenstvo pohľadávky ako úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s uplatnením pohľadávky. Z uvedeného vyplýva, že úroky ako aj úroky z omeškania sú len príslušenstvom pohľadávky a viažu sa len k nej. Občiansky a ani Obchodný zákonník neupravujú možnosť dlžníka požadovať príslušenstvo z príslušenstva. Z uvedených dôvodov okresný súd konštatoval, že priznal navrhovateľovi vypočítaný nedoplatok z titulu kapitalizovaných úrokov vo výške 2.053,43 EUR, ale nepriznal z nich úroky z omeškania. Pokiaľ navrhovateľ požadoval úrok z omeškania v sume 806,46 EUR za obdobie od 11. 12. 2007 do postúpenia pohľadávky počítaný z omeškaných splátok pri úrokovej sadzbe 26,4 % do 14. 1. 2009 a 8 % od 15. 1. 2009, okresný súd zamietol v tejto časti návrh ako nepreukázaný, keď navrhovateľ napriek výzve okresného súdu spôsob výpočtu tohto úroku v sume 806,46 EUR riadne nešpecifikoval. Konštatoval, že je zrejme, že navrhovateľ pri jeho výpočte vychádzal z jednotlivých omeškaných splátok, pričom k týmto splátkam pripočítaval aj kapitalizované úroky a vychádzal z úrokovej sadzby 26,4 % ročne. Takúto dohodu o výške dojednaného úroku z omeškania okresný súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Navrhovateľovi, ktorý podal návrh na priznanie trov konania, ale ktorý bol v konaní úspešný len v rozsahu 50 %, okresný súd s poukazom na § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku náhradu trov konania nepriznal.

Proti výroku okresného súdu, ktorým okresný súd v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol a tiež proti súvisiacemu výroku o trovách konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Poukázal na skutočnosť, že rozsudok okresného súdu je v časti zamietnutia nároku navrhovateľa na zaplatenie riadnych úrokov vo výške 2.053,43 EUR zmätočný, čím bola navrhovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom. Zmätočnosť pritom odvolateľ videl v tom, že druhý výrok rozsudku okresného súdu, pod ktorý spadá aj zamietnutie nároku navrhovateľa v časti riadnych úrokov vo výške 2.053,43 EUR nekorešponduje s odôvodnením rozhodnutia, kde je uvedené: „z uvedených dôvodov súd priznal navrhovateľovi vypočítaný nedoplatok z titulu kapitalizovaných úrokov vo výške 2.053,43 EUR, ale nepriznal z nich úroky z omeškania“. Rozsudok je v tejto časti nepreskúmateľný, nakoľko odôvodnenie rozsudku síce dáva odpoveď na právne i skutkovo relevantné otázky, ale toto je v rozpore s obsahovou časťou druhého výroku rozsudku. Ak okresný súd zamietol nárok na zaplatenie riadnych úrokov vo výške 2.053,43 EUR, mal túto skutočnosť uviesť aj v odôvodnení rozsudku, pričom zároveň mal uviesť aj dôkazy, o ktoré súd oprel svoje zistenie, úvahu, ktorou sa spravoval pri hodnotení dôkazov a skutočností, ktoré mal preukázané a právne posúdenie zisteného skutkového stavu. Súd však naopak uviedol, že priznal navrhovateľovi nárok na riadne úroky vo výške 2.053,43 EUR, ale toto jeho rozhodnutie sa neprejavilo v prvom výroku rozsudku, kde k sume istiny vo výške 2.700,77 Eur nepripočítal riadne úroky v sume 2.053,43 EUR a kde celá priznaná suma mala teda byť vo výške 4.754,20 EUR s príslušenstvom. Ďalej poukázal na skutočnosť, že okresný súd zrejme chybou v písaní uviedol v prvom výroku nesprávne dátum začatia úročenia sumy 2.700,77 EUR, keď namiesto dátumu od 22. 12. 2010 do zaplatenia, ako to korešponduje s vyjadrením navrhovateľa ako aj s odôvodnením rozsudku, uviedol dátum od 12. 12. 2010. Rovnako sa nestotožnil s nepriznaním úroku z omeškania z riadnych úrokov vyčíslených na sumu 2.053,43 EUR, ktoré zamietnutie okresný súd odôvodnil tak, že Občiansky zákonník a ani Obchodný zákonník neupravujú možnosť veriteľa požadovať príslušenstvo z príslušenstva. V tejto súvislosti poukázal na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Cob/62/2004, v ktorom tento dôvodil, že pri úrokoch z poskytnutého úveru je možné pri omeškaní požadovať z týchto zmeškaných úrokov úroky z omeškania. Rovnako poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky publikovaného v Sbírcе soudních rozhodnutí a stanovisk Nejvyššího soudu pod R 15/2001, ktorý dospel k obdobným záverom. V zmysle uvedeného a v nadväznosti na znenie ust. § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka mal za to, že úroky z úveru sa považujú za odplatu za poskytnutý úver, preto ak sa dlžník dostane do omeškania s úrokmi, t. j. s odmenou za poskytnutie úveru, mal by platiť úroky z omeškania aj z týchto úrokov. Na základe uvedeného odvolateľ navrhol napadnuté výroky rozsudku okresného súdu zmeniť tak, že odporca bude zaviazaný zaplatiť navrhovateľovi sumu 4.902,89 EUR

spolu s úrokom vo výške 10,10 % ročne z istiny 2.700,77 EUR od 22. 12. 2010 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z istiny 2.700,77 EUR od 11. 12. 2007 do 21. 12. 2010, s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 4.902,89 EUR od 22. 12. 2010 do zaplatenia a trovy konania 2.055,40 EUR; vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietnuť a odporcovi povoliť uhradiť dlžnú sumu v splátkach po 100 Eur pod hrozbou straty výhody splátok.

Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte "O. s. p."), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a odvolaním napadnutý výrok rozsudku okresného súdu, ktorým okresný súd návrh navrhovateľa v prevyšujúcej časti zamietol, spolu so súvislým výrokom o trovách konania, odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zrušil a vec v tomto rozsahu vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. V odvolaní nenapadnutej časti zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Podľa § 157 ods. 1, 2 O. s. p. v písomnom vyhotovení rozsudku sa po slovách: „V mene Slovenskej republiky“ uvedie označenie súdu, mená a priezviská sudcov a prísediacich, presné označenie účastníkov a ich zástupcov, účasť prokurátora, označenie prejednávanej veci, znenie výroku, odôvodnenie, poučenie o lehote na podanie odvolania a náležitostiach odvolania podľa § 205 ods. 1 a 2, poučenie o možnosti výkonu rozhodnutia a deň a miesto vyhlásenia. V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca domáhal) a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný) prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.).

Na základe dôvodov uvedených v odvolaní navrhovateľa, ktorý okrem iného poukázal aj na skutočnosť, že rozsudok okresného súdu je vo výroku o zamietnutí návrhu navrhovateľa v prevyšujúcej časti nepreskúmateľný, odvolací súd v prvom rade skúmal, či v rámci prvostupňového konania nedošlo zo strany okresného súdu k takému procesnému postupu, ktorý by bolo možné považovať za odňatie možnosti účastníkov konať pred súdom.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je požiadavka riadneho odôvodnenia rozhodnutia jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu. Dodržiavanie povinnosti odôvodniť rozhodnutie má zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodovania súdov a vylúčiť ľubovôľu, lebo len vecne správne (zákonu celkom zodpovedajúce) rozhodnutie a náležite, t.j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie, napĺňa ústavné kritériá vyplývajúce preň z Ústavy Slovenskej republiky a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Rozhodnutie súdu musí dať dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah povinnosti rozhodnutie riadne odôvodniť sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle všetkých okolností každej veci.

Občiansky súdny poriadok minimálne kritériá pre odôvodnenie rozsudku stanovuje v § 157 ods. 2, podľa ktorého ustanovenia, súd v odôvodnení rozsudku uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Z citovaného ustanovenia možno záverovať, že v rámci rozsudku je potrebné, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie podstatné a právne významné. Zároveň platí, že

odôvodnenie rozsudku musí byť vnútorne konzistentné a presne korešpondovať s výrokom, ku ktorému sa vzťahuje.

Podľa názoru odvolacieho súdu však predmetné rozhodnutie okresného súdu v časti výroku o zamietnutí návrhu navrhovateľa v prevyšujúcej časti, uvedené atribúty nespĺňa. Okresný súd totiž pri odôvodňovaní tohto výroku uviedol, že priznal navrhovateľovi vypočítaný nedoplatok z titulu kapitalizovaných úrokov vo výške 2.053,43 EUR a nepriznal len úroky z omeškania z tejto sumy. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu v tejto časti je teda v rozpore s výrokom, ktorým okresný súd v prevyšujúcej časti (t. j. aj čo do sumy 2.053,43 EUR) návrh navrhovateľa zamietol. Uvedený nesúlad robí rozhodnutie okresného súdu viažuce sa k zamietnutiu návrhu navrhovateľa v prevyšujúcej časti, nekonzistentným, vnútorne rozporným, nedávajúcim účastníkom konania právne korektnú odpoveď na otázku, či navrhovateľovi suma 2.053,43 EUR mala alebo nemala byť priznaná, resp. či správne priznaná nebola. Na základe uvedeného možno konštatovať, že napadnutý rozsudok okresného súdu je v časti o zamietnutí návrhu navrhovateľa v prevyšujúcej časti absolútne zmatečný, z tohto dôvodu nepreskúmateľný, predstavuje závažný zásah konajúceho súdu do práva účastníka na súdnu ochranu, ktorý zásah je v tejto fáze možné odstrániť len zrušením napadnutého rozsudku vo výroku, ktorým okresný súd v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol.

Na základe uvedeného, nakoľko okresný súd nedostatočným odôvodnením napadnutého rozsudku vo výroku, ktorým okresný súd v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol, odňal účastníkom možnosť konať pred súdom, odvolaciemu súdu neostávala iná možnosť, ako rozsudok okresného súdu v uvedenej časti ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania zrušiť (§ 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) a vec mu v tomto rozsahu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O. s. p.).

Okresný súd po vrátení veci odvolacím súdom, znovu preskúma nárok navrhovateľa na kapitalizované úroky v sume 2.053,43 EUR s tým, že ak dospeje k záveru, že nárok navrhovateľa v tejto časti dôvodný nie je, svoje rozhodnutie zákonným spôsobom odôvodní tak, že uvedie dôkazy, o ktoré oprel svoje zistenia, úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení dôkazov, skutočnosti, ktoré mal za preukázané a právne posúdenie zisteného skutkového stavu. V takomto prípade sa už okresný súd následne nebude musieť zaoberať odvolacími námietkami navrhovateľa týkajúcimi sa úroku z omeškania z tejto sumy predstavujúcej kapitalizované úroky z omeškania. Ak však okresný súd dospeje k názoru, že kapitalizovaný úrok navrhovateľovi patrí, bude musieť zohľadniť pre okresný súd závažný názor odvolacieho súdu vyplývajúci aj z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR (pozri napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obdo 143/98 a pod.), v zmysle ktorého názoru platí, že pokiaľ zmluvou o úvere sa dlžník zaväzuje vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky, dohodnuté (zmluvné) úroky sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka. Preto dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť úroky z omeškania aj z týchto zmluvných úrokov. Dohodnuté (zmluvné) úroky z poskytnutých prostriedkov však veriteľovi patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania, nie však už nové dohodnuté (zmluvné) úroky. Vyššie uvedené má potom priamy vplyv na výšku kapitalizovaných úrokov, navrhovateľom uplatnených v sume 2.053,43 EUR.

Osobitne potom odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že okresný súd sa bude povinný vysporiadať s návrhom navrhovateľa na opravu prvého výroku rozsudku okresného súdu, ktorý návrh na opravu navrhovateľ vzniesol v rámci podaného odvolania.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3: 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.